11e JAARGANG. № 222.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT.

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaja. ℔ jaar......... f 18.—
„ Java en buitenbez. „ do........ „ 20.—
„ Europa „ do........ „ 25.—

De OOSTPOST verschijnt dagelijks, met uitzondering van den ZONDAG.

DONDERDAG 17 SEPTEMBER 1863.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel. Advertentiën met groote letters betalen dubbel. Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Sluiting der Landmail-pakketten.
den 25sten September 's namiddags ten 4 uur.

Op Vrijdag den 18den September 1863, des voormiddags ten 10 ure, zullen in een der localen van het vendu-departement te Batavia in het openbaar worden verkocht: 400 picols Gouvernements KRUIDNAGELEN eerste soort.

De voorwaarden waarop deze verkoop zal plaats hebben, liggen voor belanghebbenden ter inzage op de residentie-kantoren en in de localen van de Handelsvereenigingen te Batavia, Samarang en Soerabaya.

Batavia, 28 Julij 1863.
De Directie der Producten en Civiele magazijnen,
[3591] P. C. W. ANEMAET.

Wordt bekend gemaakt, dat op Dingsdag den 22 dezer des morgens ten 10 ure, ten bureele van den Resident van Soerabaija,

EENE UITBESTEDING,

zal worden gehouden voor den overvoer van Boenga naar Pasoeroean van

2055 stuks Houtwerken.

Deze overvoer zal tweeledig worden worden uitbesteed namelijk voor het transport binnen boords en per vlot.

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter inzage op gemeld bureau.

Soerabaya, den 10 September 1863.
Namens den Resident:
De Secretaris,
(3755) WEGENER.

Wordt bekend gemaakt, dat op Woensdag den 25sten dezer des morgens ten 10 ure, ten bureele van den Resident van Soerabaya, eene

Uitbesteding

zal worden gehouden, voor den dadelijken overvoer van Boender naar Sampit van 55 kojangs ZOUT.

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter inzage op gemeld bureau.

Soerabaya, Namens den Resident:
17 September 1863. De Secretaris,
(3792) WEGENER.

Wordt bekend, gemaakt, dat op Dingsdag den 29sten dezer, des morgens ten 10 ure, ten bureele van den Resident van Soerabaya, eene

Uitbesteding

zal worden gehouden, voor de levering van voeding ten behoeve van veertig post paarden op de verschillende post-stations in de afdeelingen SIDHO-ARDJO en MODJOKERTO en op het station te SRATEN; gedurende het jaar 1864.

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter inzage opgemeld bureau.

Soerabaya, den 17den September 1863.
Namens den Resident:
De Secretaris,
(3793) WEGENER.

Wordt bekend gemaakt, dat op Woensdag den 30sten September a. s. des morgens ten 10 ure, ten bureele van den resident van Soerabaija, eene

UITBESTEDING

zal worden gehouden, voor de levering van voeding aan de gevangenen enz. te Soerabaija, Sidho-Ardjo, Grissee, Sidaijoe en Modjokerto, gedurende het jaar 1864 en voor de jaren 1864, 1865 en 1866.

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter inzage op gemeld bureau.

Soerabaya, den 31sten Augustus 1863.
Namens den Resident
De Secretaris,
(3723) WEGENER.

Op Dingsdag den 6den October 1863, zullen door den Resident van Samarang, des voormiddags ten tien ure publiek worden verkocht: 114 kisten Gouvernements VOGELNESTJES, inhoudende:

1218¼	Amsterd.	ponden	1e. soort
1228	„	„	2e. „
1436¾	„	„	3e. „
187¼	„	„	gruis met stof.

De voorwaarden dezer veiling liggen ter inzage op de Residentie kantoren en in de localen van de Handelsvereenigingen te Batavia, Samarang en Soerabaija.

De Directeur
der Producten en Civiele Magazijnen.
Batavia, P. C. W. ANEMAET.
21 Augustus 1863. (3703)

Koffij veiling te Padang.

Met referte aan zijne in de Javasche Couranten van den 17, 21 en 24 Januarij 1863 No. 5, 6 en 7 geplaatste advertentie, maakt de Directeur der Producten en Civiele Magazijnen bekend, dat de derde KOFFIJ VEILING in dit jaar te Padang zal worden gehouden in den loop der maand September, den eersten of tweeden dag na aankomst aldaar van de stoompakketboot van Batavia.

De voorwaarden van deze veiling zijn dezelfde als die waarop de laatste in Junij 1863, gehoudene veiling te Padang heeft plaats gehad en liggen voor gegadigden ter inzage op de bureaux van de Gouverneurs van Sumatra's Westkust en van Celebes en onderhoorigheden op de Residentie kantoren en in de lokalen der Handels Vereeniging te Batavia, Samarang en Soerabaija.

Batavia, De Directeur voornoemd,
den 6den Augustus 1863.
(3650) P. C. W. ANEMAET.

Jongens Weezen Inrigting.

Directeuren over de maand September 1863
De Heer J. L. LINDWURM en
„ „ D. VAN DER ELZEN.

Subcommissie van Onderwijs.

Schoolkommissarissen over de maand September 1863.
de Heer Ds. A. A. Th. MOUNIER.
„ „ Mr. W. s'JACOB.

ZITDAGEN
DER
SPAARBANK TE SOERABAYA
IN DE MAAND SEPTEMBER.

Dingsdag den 22sten „ (3724)

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eenen welgeschapen ZOON, C. Jeanty, geliefde echtgenoote van
(3764) G. L. C. EMMELS.
Soerabaya, 16 September 1863.

VENDU-DEPARTEMENT

Publieke Vendutiën.

Op Vrijdag 18 September 1863.

In het huis van den gefailleerden koopman Joakim, te Kaliasin, van Meubelaire goederen, alsmede van een half aandeel in de schoener klipper, te houden door den vendumeester V. Oppermann.

Op Zaturdag 19 September 1863.

In het Artillerie Magazijn alhier van eene aanzienlijke hoeveelheid koper rommel enz. te houden door den vendum F. W. Ries, en gelijktijdig

In het afdeelings kleeding Magazijn alhier, van eenige afgekeurde kook gereedschappen, ledige wijnvaten enz. te houden door den vendum. V. Oppermann.

Op Maandag 21 September 1863

Bij den heer B. Van der Zwaan, in de Chineesche Kamp, van Mode artikelen & diverse goederen, van den heer F. J. Sauerbier, te houden door den Vendumeester V. Oppermann & gelijktijdig

Bij den deurwaarder C. F. Damwijk, naast de kazerne alhier, van Goud- en zilverwerken van den Chinees Lim Tjing Tjoen, bij executie, te houden door den Vendumeester F. W. Ries

Op Dingsdag 22 September 1863.

Bij de heeren Adam, & Co in de chineesche kamp, van diverse goederen te houden door den Vendumeester. V. Oppermann.

Op Woensdag 23 September 1863

Bij den kapitein der Infanterie Weiland, aan den Grisseeschen weg van Meubelaire goederen wegens vertrek, te houden door den Vendumeester V. Oppermann.

Op Donderdag 24 September 1863

Bij den heer B. Van der Zwaan, in de Chineesche Kamp, van diverse goederen te houden door den Vendumeester F. W. Ries.

Op Vrijdag 25 September 1863.

Bij den heer Grashuis op het Rustenburgerpad (Pesapen) van Meubelaire goederen wegens vertrek, te houden door den Vendumeester F. W. Ries en gelijktijdig

Bij den heer D. D. Van Boeckholtz in de chineesche kamp van diverse goederen te houden door den Vendumeester V. Oppermann.

Op Zaturdag 26 September 1863.

Geene. (3791)

Op een nader te bepalen dag

in het laatst der maand September zal door

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

voor rekening van de firma ADAM & CO in hare pakhuizen publiek worden verkocht, diverse koopmansgoederen als:

Engelsche WAGENTUIGEN voor 4 en 2 paarden
Do. BENDIETUIGEN met pleet gemonteerd.
Do. ZADELS van zeer goede kwaliteit.
STAAL voor veeren.
IJZERWERK en TIMMERMANSGEREEDSCHAP.
STAAF en SPIJKER IJZER.
ANKERS en KETTINGEN.
Engelsche ZAGEN.
Do. SCHOPPEN.
Do. HANG en KANTOOR LAMPEN.
Do. JAGTGEWEREN en REVOLVERS.
CEMENT-ZEEP.

WANNEER EN DOOR WIEN IS AMERIKA HET EERST ONTDEKT?

(*Eerste vervolg en slot*)

De inwoners van IJsland waren in geest en aanleg niet van hunne voorvaderen ontaard; ook zij beploegden voortdurend de woeste baren des oceaans. Ten jare 876 of 877 verliet Gunnbjörn, de zoon van Ulf Kraka, met zijn lang-schip de IJslandsche kust ten einde een kruistogt te ondernemen. Korten tijd nadat hij in zee was gestoken, werd hij door een vreeselijken storm beloopen, welke hem ver westwaarts heendreef. Op IJsland later teruggekeerd zijnde, verhaalde hij ten westen van de naar hem genoemde Gunnbjörnklippen (tusschen IJsland en Groenland), eene uitgestrekte, hem geheel onbekende kust te hebben gezien. Waarschijnlijk is deze Gunnbjörn de eerste Europeër geweest, wiens oogen de kust van een deel der nieuwe wereld hebben aanschouwd.

Er moest echter nog ruim een eeuw verloopen, alvorens een bewoner der oude wereld den voet zou zetten op den trans-atlantischen bodem. Deze man was Erik de Roode, een zoon van Thorwald, een telg uit een voornaam geslacht, dat zich steeds had onderscheiden door grenzelooze vermetelheid en ontembare heerschzucht. Vader en zoon hadden beide zoo menigen tegenstanden gedood, waren aan de bloedwraak van zoo menig vermogend geslacht vervallen, dat weldra een algemeene oorlog tegen hen en hunne magen werd gevoerd, zoodat zij om hun leven te redden met achterlating van al hunne have en bezittingen, het vaderland verlieten, zich gelukkig achtende dat zij het leven althans hadden behouden. Regtstreeks wendden zij den steven naar IJsland, alwaar zij zich in het noordwestelijke gedeelte des eilands nederzetten. Thorwald overleed kort na zijne komst op IJsland en Erik de Roode huwde met Thorfield, de dochter uit een aanzienlijk Noordsch geslacht. Het duurde echter niet lang, dat Erik aan den vreedzamen landbouw zijne krachten bleef wijden. Weldra kreeg hij twist met zijn nabuur Eyjulf Saur, dien hij van het leven beroofde. De magen en vrienden van den verslagene, vermogend en talrijk, dorstten naar wraak. Het Volksthing werd bijeengeroepen en de twist met Erik ter beslissing aan hetzelve voorgelegd. De uitslag hiervan was, dat Erik werd veroordeeld tot eene driejarige verbanning uit IJsland.

Zoo als destijds gewoonlijk het geval was met ballingen gelijk Erik, hij rustte zijn „lang-schip" uit tot het ondernemen eener langdurige reize en stak ten jare 982 te Snäfellsjökul in zee, met het stellige voornemen, zoo als hij bij zijn vertrek verklaarde, om het onbekende land op te zoeken, hetwelk Gunnbjörn, de zoon van Ulf Kraka, in der tijd verhaald had, dat door hem was gezien. In westelijke rigting zette hij zijn avontuurlijke togt voort en bereikte na eene langdurige vaart de kaap, door de Nederlandsche zeevarenden, Statenhoek, door de Engelschen Cape Farewell geheeten. Drie zomers en drie winters bragt de koene Erik door met het onderzoeken van de onmetelijke kust van het door hem ontdekte land. Zijn verbanningstijd intusschen verloopen zijnde, keerde hij naar IJsland terug, alwaar hij hoog opgaf van het Groene land door hem bezocht. De tijding dezer belangrijke ontdekking trok veler aandacht, waartoe vooral de naam „Groenland" veel bijdroeg, door welk feit ten volle verwezenlijkt werden de woorden door Erik gesproken, „dat de naam door hem aan het nieuw ontdekte land gegeven voor zeer velen een onweerstaanbaar lokaas zou zijn". In den zomer, volgende op zijn terugkeer uit zijne ballingschap, derhalve ten jare 986, verliet hij IJsland, met doel om zich op Groenland te gaan vestigen. Hij landde aldaar in de nabijheid der straks genoemde kaap, in eene baai, door hem Eriksfjord geheeten, Zijn zetel vestigde hij te Hrattahlid. Het duurde niet lang of nieuwe landverhuizers uit IJsland zetteden zich in zijne nabijheid neder, want nog in den zomer van 986 kwamen 14 schepen met Noormannen aldaar aan. De kolonie

ZINK en LOODWIT.
SPAANSCH GROEN en andere VERFWAREN.
IJZEREN GELDKISTEN.
ROSKAMMEN.
MAROCCO LEDER.
Bijzonder fraaije KARPETTEN en ALKATIEVEN.
BENDIE-JASSEN.
HEEREN HEMDEN.
Fraaije TRICOTS.
Engelsche ZUREN.
MADERA en PORTWIJN op flesschen en op fust.
PROPATRIA PAPIER.
Fraaije TAFELKLEEDEN.
PLEETWERK.
GOM ELASTIEKE OVERSCHOENEN enz.
(3771)

De Verkoop

van bovenstaande **goederen** van de firma ADAM & CO, zal alsnu plaats hebben, op

Dingsdag den 22sten September a. s.

(3789) D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Op de Vendutie

van de firma

ADAM & CO,

dd. 22 dezer,

ZULLEN NOG WORDEN VERKOCHT:

de ondervolgende pas uit Europa aangebragte goederen

ALS:

9 fraaije groote SPIEGELS met zwaar vergulde Lijsten,
DAMES TOILETTEN van notenhout met groote SPIEGELS in het midden.
Ovale notenhouten TAFELS.
Notenhouten KABINETTEN met SPIEGELS, en marmeren bladen.
Een mahonijhouten TOILET-TAFEL met spiegel en marmeren blad en
Eene mahonijhouten WASCHTAFEL met marmeren blad.

NB. Alles daags te voren te bezigtigen.

(3796) D. D. VAN BOECKHOLTZ.

VENDUTIE

op Woensdag 23 September

bij den kapitein

WEYLAND,

aan den Grisseeschen weg.

Van eenen nieuwen INBOEDEL bestaande in: SPIEGELS, SCHILDERIJEN, TAFELS, STOELEN, KNAPEN, BANKEN, WASCHTAFELS, WIPSTOELEN, LINNEN en ETENSKASTEN, IJZEREN-LEDIKANTEN compleet EET en THEESERVIEZEN, HANG en STAANDE LAMPEN, GLAS, en PLEETWERK, GEWEREN, KOFFERS, MUZIJK enz.

(3756)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 25sten September a. s.

bij

D. D. van BOECKHOLTZ,

van

Diverse Commissiegoederen.

(3788)

Verkoop van Tabak

OP DINGSDAG DEN 29STEN SEPTEMBER A. S.

des morgens ten 11 ure

zullen bij publieke INSCHRIJVING verkocht worden ten kantore van den Agent van de Factorij der Nederlandsche Handel Maatschappij te Soerabaija 28 pakken wegt. netto, 4100 ℔ TABAK gemerkt KO I, afkomstig van de Klapperonderneming te Banjoewangie. (3746)

PUBLIEKE VENDUTIE

Op een nader te bepalen dag

van een ERF met het daarop staande steenen HUIS met verdieping en bijgebouwen gelegen in de straat *Gatottan*, behoorende tot den boedel van wijlen de weduwe G. P. GILLOT geb. BERKHOLST gemeld perceel is bij de verponding aangeslagen voor *f* 7000 en thans bewoond door de weduwe BERKHOLST geb. BROUWER.

F. A. L. STRICK VAN LINSCHOTEN qq.
(3767)

VERTREK VAN SCHEPEN

Spoedige Gelegenheid

naar Nederland

met 't snelzeilend barkschip

Zwaan,

Kapt. K. J. VAN HEMERT,

voor eene familie, zijnde de kajuit en drie hutten disponibel.

Informatiën te bekomen bij den gezagvoerder in 't Marine Hôtel en bij

De Agenten,

(3615) B. KOPERSMIT & CO.

NAAR NEDERLAND

zijn in het uitmuntend ingerigt Nederlandsch Barkschip

BONI,

kapitein **Möller,**

nog twee ruime luchtige hutten disponibel. Het vertrek zal in de eerste dagen der volgende maand plaats hebben.

Adres bij den gezagvoerder in het Marine Hotel en bij

de agenten

(3780) Mc. LENNAN & CO.

MET HOOGE VERGUNNING VAN DEN HEER RESIDENT.

Op Donderdag avond den 17den Sept. 1863,

TEN 8 URE,

zal de ondergeteekende de eer hebben EEN PRACHTIG EN KOSTBAAR

KUNST-VUURWERK

afsteken in den Tuin te Simpang, daartoe goedgunstig afgestaan.

Nog nimmer is een diergelijk door pracht en schoonheid van kleuren uitstekend vuurwerk vertoond.

De ondergeteekende vleit zich dan ook met een talrijk bezoek van het geëerd publiek, ten einde minstens de groote kosten, die daaraan verknocht zijn, worden goed gemaakt.

De Tuin zal zoodanig geïllumineerd zijn, dat het effect van het Vuurwerk niet benadeeld wordt; terwijl een goed bezet Orchest gedurende de geheele voorstelling zich zal doen hooren.

Entrée geld voor een persoon .... *f* 3.—
KINDEREN BENEDEN 12 JAAR HALFGELD.
Soldaten beneden den rang van Officier .... „ —.50
Min gegoede Inlanders .... „ —.25

Toegang-Kaartjes zijn verkrijgbaar bij den WelEdelen Heer H. VAN KOEVORDEN, als ook bij den ondergeteekende in het *Marine-Hotel* en 's Avonds aan den ingang van den Tuin.

TH. GORS.

Wanneer het op den bepaalden dag des namiddags ten 5 ure mogt regenen, zal het Vuurwerk op een ander nader te bepalen dag worden afgestoken. (3765)

LET WEL

De ondergeteekende heeft de eer hare geëerde begunstigsters mede te deelen, dat zij nog eenigen tijd alhier verblijft, en zij zich bij deze minzaam blijft aanbevelen voor alle werkzaamheden, het modevak betreffende.

(3786) C. LEDEBOER.

Phoenix Fire Office.

Gevestigd te LONDON sedert 1782

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **WOON- en PAKHUIZEN, MEUBELEN, KOOPMANSGOEDEREN, enz.**, zoomede op **SUIKER-, KOFFIJ- en THEE-ETABLISSEMENTEN**, tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, gelegen in de steden, zoomede op goederen in dezelve. . . . 1% 's jaars

Op gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . . . . ½% 's jaars

Suiker- en Koffij-Etablissementen,

Gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig . . . . ¾% 's jaars

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1% 's jaars

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . . . 1½% 's jaars

Op Schepen, liggende op Reeden. 1% 's jaars

E. MOORMANN & Co; *Batavia.*
C. DAMNITZ & Co; te *Samarang.*
P. KERVEL & Co; te *Soerabaija.*

(3161)

Houder van Cognossement aan Order,

over **H ℔ 126** een kist LEDERWERK, afgeladen te Rotterdam, door de ERVEN DE WED. J. VAN NELLE en alhier aangebragt per de *Johanna Maria* kapt. WILHELMIE, wordt verzocht zich te melden bij

De Agenten

[3784] MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

De advertentie geplaatst in den *Oost-Post* van den 14 dezer, heeft ten doel, omdat de moeder mijner kinderen benevens mijne dochters, het vaderlijk huis hebben verlaten met medeneming van hunne kleederen, terwijl ik mij op het kantoor bevondt, vermoedelijk *om het doel te bereiken*, waartoe de moeder hen heeft verleid.

(3795) THS. CARS. Cz.

Zij die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan wijlen Mevrouw de wed. DE PREZ, gelieven daarvan binnen 14 dagen aangifte of betaling te doen bij den executeur,

C. H. DE BRUIJN.

SOERABAYA, 14 Sept. 1863. (3774)

PHOTOGRAPHIE.

Het **photographisch atelier** van den ondergeteekende, zal *in het begin der maand October*,

weder worden geopend.

(379?) **K. BUWALDA.**

TE HUUR

EEN 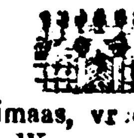 HUIS

aan den Kalimaas, vroeger door den heer VAN LINDT als Wagen-verhuurderij gebezigd.

Te bevragen bij

NJO SIDE LOK.

of

[3785] TENG HIN KOK.

Algemeene Assurantie Maatschappij HELVETIA

GEVESTIGD TE

St. Gallen, Zwitserland.

De ondergeteekenden daartoe gemagtigd, zijn bereid Risico's tegen zeegevaar op de gewone conditien te teekenen.

(3747) P. KERVEL & CO.

Etablissement Groedo.

HOUT STOOMZAAGMOLEN

1864 ZANTHUIS & CO

door Erik en de zijnen gesticht, bloeide nog op het einde van de veertiende eeuw.

Op die wijze was weder een pijler gesteld van de brug, waarover de Europeërs het reusachtige dal zijn overgegaan, hetwelk de Atlantische oceaan met zijne zilte baren vult.

Toen Erik in 985 te Snäfellsjökul in zee stak om zich op Groenland te gaan vestigen, bevond zich onder zijne togtgenooten zekere Herjulf, de zoon van Bard. Deze Herjulf had een zoon Björn geheeten, die zich reeds als jongeling door zijn buitengewonen moed en ondernemingszucht een grooten naam had verworven en op jeugdigen leeftijd het bevel voerde over een „lang-schip," dat de schrik en geesel der kusten was, welke het op Björns rooftogten aandeed. Deze Björn keerde ten jare 1000 van een langen zeetogt naar IJsland terug. Naauwelijks had hij vernomen, dat zijn vader zich had ingescheept met Erik, om in een westwaarts gelegen land eene woonplaats te zoeken, of hij gaf bevel het anker te ligten en, den steven in westelijke rigting wendende, zeide hij „ik wil den winter in het huis mijns vaders doorbrengen."

Onze koene zeevaarder wist slechts dat het land, hetwelk tot woonplaats zijns vaders strekte, in westelijke rigting moest gezocht worden. Geen wonder derhalve dat hij, na vele dagen en nachten op den breeden oceaan, in hem geheel onbekende oorden te hebben rondgezwalkt, eindelijk niet meer wist waar hij zich bevond. Maar niets kon een Noorman schrik aanjagen. De togt moest worden voortgezet, totdat het onbekende land werd aanschouwd. Eindelijk zag hij land, maar het waren geene met sneeuw bedekte bergen, geene ijsvelden, in een woord, hij ontwaarde eene geheel andere kust dan Groenland aanbood, volgens de beschrijving te Snäfellsjökul vernomen. Hij bevond zich namelijk in de nabijheid der kust van dat gedeelte van Amerika, hetwelk eenige eeuwen later Nieuw Schotland is genoemd. Weldra ging Björn, de zoon van Herjulf, aan land. Björn Herjulfson is derhalve de eerste Europeër geweest, die het vaste land van Amerika heeft ontdekt; hij is de eerste Europeër geweest die den voet heeft gezet op den trans-atlantischen bodem, vier honderd twee en negentig jaren voor den dag, waarop Columbus te Guanahani voet aan wal zette.

Weinig tijds na de ontdekking van het onbekende land ging Björn weder scheep, hield noordwaarts koers, stevende langs een gedeelte van het later als Newfoundland en Labrador bekende land, bereikte eindelijk de zuidelijke kust van IJsland en bevond zich weldra in de woning zijns vaders, wien hij het verhaal zijner rooftogten en vooral den wonderbaarlijken uitslag van zijne laatste reize mededeelde.

Björn vond op IJsland gretige hoorders naar zijn verhaal. Reeds in het daarop volgende jaar begaf zich Leif, de oudste zoon van Erik de Roode, verzeld van vele onverschrokken mannen, op weg om het vreemde land te bezoeken. De koers door Björn aangewezen in omgekeerde rigting volgende, kwam Leif in den zomer van het jaar 1001 aan voor Markland, dezen naam had Björn gegeven aan het door hem ontdekte land, omdat het met wouden was bedekt. Leif Erikson en de zijnen gingen niet slechts aan land om de kuststreek te onderzoeken, maar zetteden hunnen togt ver binnenwaarts voort. De berigten omtrent de toenmalige bewoners des lands door hen medegedeeld, toen zij later op IJsland terugkeerden, geven grond aan de onderstelling, dat zij met Eskimaux in aanraking zijn geweest, wier woonsteden destijds ver zuidwaarts reikten; zij beschrijven de inboorlingen als „skralinger," namelijk dwergen of althans menschen klein van gestalte.

Eene bijzonderheid omtrent den togt van Leif Erikson mag hier niet onvermeld worden gelaten. Het eerste punt van Amerika, dat hem bij het naderen van het vasteland in het oog viel, was Kaap Cod, dezelfde verhevenheid, welke het eerst werd ontdekt door de Pelgrimvaders op den 9den Nov. 1620, toen deze op het schip de Meibloem een nieuw vaderland zochten, waar geen teisterhaat of geloofsvervolging de rust hunner zielen zou kunnen storen.

Photographisch Atelier

van

OLLAND & ZOON,

alle dagen geopend van 8 tot 12 uur.

GATOTTAN in het huis vroeger bewoond door den WelEd. Heer NOSSE (3488)

PAS ONTVANGEN

Prachtige BLOEMEN en COIFFURES.

(3787) bij C. LEDEBOER.

VOORTDUREND

verkrijgbaar

IN TOKO BOOMSTRAAT

Geurige Mexikaansche

VANILLE.

tegen f 30.— het pond

en *f* 1.— de 8 stokjes.

(3705) VAN DEN MUIJSENBERG.

Allsopp's India Pale Ale

botteled bij FRIEND & Co.,

op kruiken.

(3781) bij OEI MOELIEM.

Puike

Malang Sigaren No. 1.

Fabrikaat van

Yo Hong Bo & Co.

ad *f* 16 per mille à contant.

Zoowel bij groote als kleine hoeveelheden verkrijgbaar.

bij

[3605] LE ROY & CO.

Voortdurend Verkrijgbaar

IN TOKO BOOMSTRAAT,

à Contant,

Holloway Pillen en Zalf.

Doosjes PILLEN à *f* 1.— 3.— *f* 5.—

Potjes ZALF à „ 1.— 3.— „ 5.—

J. J. van den MUIJSENBERG.

(1756)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Groote hoeveelheden dezer weergalooze Medicijnen worden thans in Oost-Indië en den Indischen Archipel gebruikt. Men vindt dezelve bijzonder ijk geschikt voor de Oostersche klimaten, en Inboorlingen zoowel als Europeërs hebben uitgevonden dat de delfstoffelijk bereide medicijnen, welke vroeger zoo veel aftrek hadden, hoe krachtdadig ook werkende in sommige gevallen, echter te vaak veel schadelijker zijn in derzelver gevolgen dan de ziekte zelve. Holloway's Pillen en zalf zijn bereid uit niets anders dan wat tot het plantenrijk behoort, en zoo eenvoudig en heilzaam zijn derzelver bestanddeelen dat zelfs het zwakste ligchaamsgestel nimmer door dezelve, ook geen oogenblik, benadeeld kan worden. In ongesteldheden der Lever en Maag zijn deze Pillen een Specifiek, alle andere ziekten moeten voor het gebruik der Zalf wijken.

(8764)

BENOEMINGEN, BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT.

Van den 12den September no. 73.

Civiel Departement

ONTSLAGEN:

Uit 's lands dienst, de gewezen opziener bij de houtstapelplaats te Samarang, J. P. C. F. de Brussel Assé.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den controleur der eerste klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Palembang H. M. Botter.

ERKEND EN TOEGELATEN.

Krachtens magtiging des Konings, de heer R. Schlmacher als consul der Vrije en Hanzestad Hamburg te Soerabaija.

BIJ DE SUB-COMMISSIE VAN ONDERWIJS TE BANJOEMAS VOOR DE SCHOOLZAKEN TE POERBOLINGO.

ONTSLAGEN:

Eervol, uithoofde van vertrek, als lid, F. G. A. van Delden, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot leden, H. Fits Verploegh, adsistent-resident der afdeeling Poerbolingo en mr. J. H. van Lennep, controleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en kultures.

BIJ DE SUB-COMMISSIE VAN ONDERWIJS TE MAGELANG (KADOE).

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, als lid, F. C. A. Jeekel, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezen diensten.

BENOEMD:

Tot lid, F. H. Eisinger, officier van gezondheid der tweede klasse, in garnizoen ter gemelde plaatse.

Militair Departement.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

BEVORDERD:

Tot eerste luitenants kwartiermeesters, de adsipirant-intendanten J. Valk en A. A. Rip.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

BEVORDERD:

Tot officier van gezondheid der tweede klasse bij de geneeskundige dienst van Celebes en onderhoorigheden, de officier van gezondheid der derde klasse J. J. de Wilde, ter beschikking te Batavia.

OVERGEPLAATST:

Bij het groot militair hospitaal te Willem I, de officier van gezondheid der tweede klasse J. L. de Jeeger, van de geneeskundige dienst van Celebes en onderhoorigheden.

NEDERLANDSCH-INDIE

BATAVIA. — Afloop der op 11den dezer door Gebr. Roselje & Co. gehouden veiling van 28½ Bankaktiën.

1	Aandeel	140	pCt.
1	„	137	„
$3^1/_2$	Aandeelen	$136^1/_2$	„
1	Aandeel	$136^3/_4$	„
$16^1/_2$	Aandeelen	$136^1/_4$	„
$5^1/_2$	„	136	„

of gemiddeld $136^3/_8$ pCt.

Namens President en Directeuren der Javasche Bank, wordt in opvolging van art. 34 van het octrooi en reglement bekend gemaakt, dat op den 9den September 1863:

a. het cijfer der in omloop gebragte Bankbilletten bedroeg........ *f* 17,541,860,—

b. de Saldo's van Rekening-Courant en dadelijk opeischbare gelden beliepen........ „ 1,241,547,14

c. aanwezig was in de kassen aan wettig betaalmiddel........ „ 14,934,372,24

en aan vreemde muntspetiën eene waarde van........ „ 87,680.—

(*B. H.*)

— De suikerveiling heden morgen gehouden, leverde de volgende uitkomsten op:

25,000 pikols te Samarang........ van *f* $14^3/_4$ tot *f* $15^1/_8$.

80,000 pikols te Soerabaija........ „ „ $14^3/_4$ „ „ $15^3/_8$.

20,000 pikols te Pasoeroean........ „ „ $14^1/_2$ „ „ 15.

De koffijveiling liep af:

25,000 pikols te Samarang........ van *f* 40,80 tot *f* $41^1/_4$.

(*J. B.*)

BATAVIA. — Ten gevolge van de menigvuldige regens, die gedurende de laatste dagen in deze residentie gevallen zijn, heeft de zoutaanmaak veelbelemmering ondervonden; vooral te Tanera en Tratèh is veel nadeel aan de zoutmakers toegebragt, zoodat, indien er geene verandering in de vochtige weersgesteldheid komt, er geen kans bestaat om dit jaar dezelfde hoeveelheid zout als in 1862 aan te maken.

Ook de tweede gewassen hadden veel te lijden door de menigvuldige en zware regens, terwijl de hevige zuidwestelijke winden vele boomen, loodsen en woningen van inlanders hebben omvergeworpen. Deze ongunstige weersgesteldheid veroorzaakte tevens koortsen onder de bevolking, echter van minder ernstigen aard.

BANJOEMAS. — In den avond van den 4den dezer, omstreeks half tien ure zijn ter hoofdplaats Banjoemas drie achtereenvolgende schokken van aardbeving waargenomen; echter in geringe mate en in eene rigting van het Oosten naar het Westen, waarbij een onderaardsch geluid deed hooren.

MADIOEN. — Den 15den Augustus jl. ten 7 ure begaf zich de inlandsche vrouw Bok Sotirta, oud naar gissing 50 jaar, wonende in de dessa Slamboer, district Oeteran, met eene zekere vrouw Bok Katiman naar de rivier om zich te baden, doch naauwelijks in het water zijnde, werd zij door den stroom medegesleept en verdween spoorloos.

— Op den 20sten Augustus jl. des namiddags ten 3 ure hebben de inlander Ronotiko, oud 46 jaar, zijne vrouw, oud 33 jaar, en zijde schoonmoeder Bok Hongodrio, oud 62 jaar, den dood gevonden in eene put nabij de woning van voornoemden Ronotiko, welke put ongeveer 12 voeten diep en 3½ voet breed was en waarin zich 1½ voet water bevond.

Meergenoemde Ronotiko was reeds 20 dagen bezig met het graven dier put en, nog geene voldoende hoeveelheid water verkregen hebbende, begaf hij zich op dien noodlottigen dag met behulp van een bamboezen ladder in de put, doch naauwelijks daarin zijnde, werd hij door eene hevige ziekte overvallen, sturpte eene aanzienlijke hoeveelheid water op en stierf onmiddelijk.

Zijne vrouw, zich toevallig nabij de put bevindende en ziende, dat haar man een ongeluk overkwam, sprong zonder bedenken in de put en viel daarin dood.

Kort daarna sprong Bok Hongodrio, die van het ongeluk ooggetuige was en nog pogingen wenschte in het werk te stellen om hare dochter en schoonzoon te redden, ook in de put, met dat gevolg dat zij op de ligchamen harer beide kinderen viel en door den val den geest gaf.

— Bok Tjowidjoio, oud ongeveer 22 jaar, wonende in de dessa Wonosari, district Tjaroeban, begaf zich in den avond van den 20 sten Augustus omstreeks 7 ure met haar man en hare 3 kinderen ter ruste.

Des nachts ten 3 ure werd Bok Tjowidjoio plotseling wakker door een slangen beet.

Al ras sprong haar man op, riep zijn buurlieden en keerde, voorzien van een lampje, met hen naar zijne woning terug, alwaar men aan de regter dij van Bok Tjowidjoio 4 kleine slangen beeten ontdekte.

Men zocht naar de slang en vond eene zoogenaamde oeder welang onder het matje van meergenoemde vrouw.

Alle op het oogenblik aangewende middelen ter genezing van Bok Tjowidjoio mogten niets baten. Reeds den volgenden morgen ten 8 ure gaf zij den geest.

— Op den 1sten Julij strandde op de *Goenong Tanjon* voor de monding der *Mandawé* rivier, de N. I. schoener *Schotel Lassie Aenah*, beladen met 55 kojangs gouvernements steenkolen, die bestemd waren voor *Sampit*.

Ondanks dadelijk aangebragte hulp is het vaartuig met de lading totaal verongelukt; de equipage werd echter gered door Zr. Ms. stoomschip *Vice Admiraal van Kingsbergen* en naar *Landjermasin* overgebragt.

(*J. C.*)

NEDERLAND

INTERNATIONALE CREDIET- EN HANDELS-VEREENIGING ROTTERDAM.

Er is een prospectus verschenen van eene onder deze benaming te Rotterdam op te rigten vennootschap. Het kapitaal is gesteld op *f* 10 millioen, in 40,000 aandeelen op naam, van *f* 250, verdeeld in 2 seriën van 5 millioen. Op de eerste serie mag niet meer dan 50 pCt. worden opgevraagd voor dat ook de 2de serie is uitgegeven. Hare werkkring zal bestaan in: *a.* het drijven van den overzeeschen commissiehandel, het geven van voorschot op consignementen en het onderstennen der ontginning van woeste gronden in Oost-Indie; *b.* het handelen voor gemeene rekening met derden en het koopen, huren en verhuren van schepen; *c.* het openen van geconfirmeerde credieten, het opnemen van deposito's en het sluiten van prolongatiën en beleeningen en *d.* alle handelsoperatiën in het algemeen.

AMSTERDAM, 15 Julij. In het nommer van Junij van Petermann's *Geogr. Mittheilungen* wordt medegedeeld, dat er door den eenig overgebleven bediende van Eduard Vogel naauwkeurige berigten aangaande zijn dood zijn overgebragt aan den Britschen consul-generaal te Tripoli, den overste Herman. Uit het verslag van dezen man blijkt, dat noch het beklimmen van den heiligen berg, noch het bezit van een schoon paard, de aanleidende oorzaken van zijne vermoording zijn geweest, maar dat de sultan van Wadai, in oorlog zijnde met dien van Bornoe, Dr. Vogel aanzag voor een toovenaar, dien de sultan van Bornoe had afgezonden, om het land te betooveren, en dat hij hem daarna met drie zijner bedienden door lansteken had doen dooden; de vierde, de berigtgever, had weten te ontvlugten. De moord moet op den 8sten Februarij 1856 hebben plaats gehad.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Julij. — De keizerlijke prins heeft het bloed der familie Orleans, het bloed van den heiligen Lodewijk in de aderen. Zekere heer Tourtoulon van Montpensier is er in geslaagd dit te bewijzen, ten einde aan te toonen dat die prins even veel regt op den troon heeft als de prinsen van Orleans. Keizerin Eugenie is namelijk eene achterkleindochter van den heiligen Lodewijk. Zij stamt af van Pedro Nunes de Gosman, die gehuwd was met Maria de Lacerda, kleindochter van Alfonso de Lacerda, die een zoon was van Fernando van Castilië en Blanche van Frankrijk, dochter van den heiligen Lodewijk.

— Gisteren was er sprake van het zenden van drie Fransche regimenten naar Madagascar, om dat gedeelte van het eiland te bezetten, waar zich de rijke mijnen bevinden, voor de ontginning waarvan aan eene Fransche maatschappij concessie was verleend. Die bezetting zou *zoolang* duren tot dat aan de eischen van Frankrijk voldoening is gegeven.

PARIJS, 18 Julij. Uit Spanje wordt gemeld, dat aan de zangeres Mad. de la Granje, die voor het aanstaande saizoen bij de Italiaansche opera aldaar is geëngageerd, bij haar optreden in twee voorstellingen te Alicante en te Valencia niet minder dan 5400 bouquetten en kransen, alsmede 100 duiven en andere vogeltjes, naar landsgebruik werden toegeworpen. Men heeft het glas, waaruit zij het laatst had gedronken, met 800 realen betaald.

PARIJS, 15 Julij. Een alhier wonende Engelschman bezit een fraaijen Newfoundlandsche hond, die zich door de keffers in de buurt altijd met medelijdende minachting liet aanblaffen. Een der keffers ging echter te ver en beet hem in de beenen. Die vrijheid ging alle grenzen te buiten. De Newfoundlander, die ook al geen engelengeduld bezit, pakte den vermetele in den nek, droeg hem naar de kade en wierp hem in de Seine. De kleine hond, die niet kon zwemmen, spartelde verschrikkelijk en deed alle moeite om boven te blijven, terwijl de Newfoundlander zeer bedaard stond te kijken. Het diertje stond op het punt van te verdrinken, toen de groote hond zich in het water wierp en zijn slagtoffer redde en behouden aan wal bragt. De les was gestreng, maar regtvaardig.

— Op den 5den dezer maand werd des oohtends ten 8½ ure een saluutgedaan met kanon nabij het hotel Royal Hôtel bij Chamounix, ter gelegenheid van de eerste beklimming van den Montblanc in dit jaar door een Engelsch reiziger, den Heer Kenny. Op dienzelfden dag werd een compas gevonden in de spleet van een gletscher, welke werktuig heeft behoord aan den in 1850 verongelukten gids Joseph Tairaz.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 19 Julij. — Uit Stokholm wordt het overlijden gemeld van den heer Adam Biuce, afstammeling van een schotsch koninklijk geslacht. Hij was kamerheer van Gustaaf III en woonde in 1792 het gemaskerde bal bij, waarop deze koning door Ankerström werd vermoord. Sedert de troonsbestijging van Bernadotte leefde hij als particulier. Hij heeft den hoogen leeftijd van 92 jaren bereikt.

— De straattumulten alhier zijn thans geheel ten einde geloopen. Met de instructie tegen de daarbij in hechtenis genomen personen zijn niet minder dan tien regters belast geworden. De *Berl. Gerichts-Zeitung* zegt van geloofwaardige personen de volgende twee mededeelingen te hebben ontvangen, welke een eigenaardig licht op het voorgevallene werpen. Een schoenmakersbaas heeft bij zijn leerling 1½ thaler gevonden, welk geld, naar het zeggen van den jongen, dezen door een vreemden man moet zijn gegeven onder voorwaarde, dat hij straatrumoer zou maken. Een ander heer hoorde, dat een persoon, die door een zijner bekenden werd aangemaand, om het tooneel der ongeregeldheden te verlaten, antwoordde: „Denkt gij dan, dat ik hier voor niet metal ben? Ik verdien hier veel meer, dan wanneer ik de geheele week werkte".

EGYPTE.

Berigten uit Konstantinopel van den 13den Julij, bij de *Indépendance Belge* ontvangen, verzekeren, dat de Porte en de Onderkoning van Egypte zich omtrent de doorgraving der landengte van Suez verstaan en alle in geschil zijnde punten betreffende die onderneming geregeld hebben. Er zou afgesproken zijn, dat het kanaal tusschen de Middellandsche en de Roode Zee, zoodra het voltooid zou zijn, op dezelfde wijze als de Dardanellen onzijdig verklaard en voor de buitenlandsche oorlogschepen gesloten zal worden; dat de inlandsche arbeiders, die bij wijze van heerendienst aan het kanaal arbeiden, meer werkloon en andere voordeelen zullen genieten, en dat de kanaal-maatschappij in de woestijn alleen en niet in het bebouwde deel van het Egyptische grondgebied in het bezit zou komen van grondeigendommen. Hoofdzakelijk op die voorwaarden zou de Porte zich bereid hebben verklaard hare toestemming tot de voortzetting der doorgraving te geven. Men vleide zich met de hoop, dat alzoo aan het Engelsche gouvernement alle voorwendsel tot verdere tegenkanting egen de onderneming zou benomen zijn.

FRAGMENT

van een'

FRANSCHEN BRIEF.

PARIJS, 17 Julij, — Een gloeijende zonnestraal valt op het voor mij liggende vel papier, waarvan de schitterende witheid het oog verblindt; geen denkbeeld, geen nieuwtje ontdek ik aan den horizon; de mij omgevende stilte wordt door niets gestoord, zelfs niet door het indoopen mijner pen in den inktkoker, op wiens rand in zwaarmoedige gedachten verdiept sinds een half uur een vlieg onbewegelijk stil zit. Het insect schijnt te peinzen over den moeijelijken toestand waarin ik verkeer, daar ik niettegenstaande het totaal gebrek aan voorvallen der vermelding waardig, mij ter neder heb gezet, om ingevolge mijne oude gewoonte, een Zondagschen brief tot de lezers van het *Handelsblad* te rigten.

O, Wanneer het voor mij liggende blad papier kon spreken; welke belangrijke mededeelingen, welke boeijende voorvallen, welke ernstige geschiedenissen zou het mij misschien mededeelen! Wat mag dat vel papier, bestemd om een zondags-feuilleton op te nemen, wel geweest zijn, voor het papier was?

Het gij er ooit aan gedacht lezer, dat de brochure die gij in de hand houdt, misschien een overhemd is geweest? Is het u ooit ingevallen, lieftallige lezeres, dat het blaadje, waaraan gij voo ruwen geliefde zulke zoete geheimen toevertrouwt, misschien de bruidsluijer van een uwer vriendinnen is geweest?

Welke lotwisselingen mag die lap, het overblijfel van een rijk gewaad, wel ondergaan hebben, voor dat het met den haak des voddenrapers in aanraking kwam en in zijn korf eene korte rustplaats vond? Wat mag wel op dit blad gestaan hebben, voor het ten tweede of derde maal wit papier werd, om eene nieuwe reis op de eindelooze zee van het....

Maar halt, heb ik daar niet van „zee" gesproken? Dank hemel, voor mijne redding, zoo als men in elk stuk van de Heeren Dennery en Co. kan hooren; ik heb Amerika ontdekt, ik heb den eersten regel vooor mijn feuilleton gevonden.

Wist gij wel, dat Parijs op het punt staat eene zeehaven te worden?

Ja, lach maar, gij die trotsch zijt op uwe grachten en watergen, die over weinige jaren u in eene nieuwere, kortere en veilgere verbinding met de Noordzee zult verheugen; er zal zeker wel eens een tijd komen dat de bewoner van de Rue St. Denis er niet meer vruchteloos over peinzen zal, waarom Parijs een scheepje op een rood veld in zijn wapen voert, en de prefect der Seine, die zooveel geld in het water werpt, zal eenmaal in de gelegenheid zijn, om in navolging van den Doge van Venetie, ook eens een ring in de Seine te werpen, om door middel van de nieuwe waterwegen een huwelijk met de zee te sluiten.

Het is nu nog alleen eene kwestie van tijd en speculatie, dat een kanaal van 30 ellen breedte, 8 ellen diepte en 150 mijlen lengte Parijs met Dieppe verbinden zal. Is het werk tot stand gekomen, dan zullen tegenover de obelisken op de Place de la Concorde, oorlogschepen voor anker liggen; op de Quai d'Orsay, waar thans de spahis gekaserneerd zijn, zal men zich naar Amerika inschepen en voor het aleis van het Wetgevend Ligchaam echte frissche zeelucht inademen. En de aandeelen van het kanaal van Parijs naar Dieppe zullen aan de beurs met premie verhandeld worden, zoo als de aandeelen der Trans-atlantische maatschappij, of die van het Ebro Cavour of Cauronne-Kanaal. „*Fluctuat non mergitur*" zoo als bij anticipatie eens de trotsche leuze van het magtige Lutetia was.

Bij deze gelegenheid komt mij eene anecdote te binnen, die men mij op eene reis in Duitschland verteld heeft.

Het is bekend dat Lodewijk, koning van Beijeren, het werk van Karel den Groote weder opnam en een kanaal deed graven ter verbinding van den Main met den Donau. Aan dit kanaal ontbreekt of onttrak slechts een ding: water, tot niet geringe teleurstelling van den monarch.

Bij gelegenheid van de plegtige opening van het kanaal zond de koning een zijner adjudanten om hem daarbij te vertegenwoordigen; deze te Munchen teruggekeerd, bragt het volgende rapport uit: „De feesten waren zeer schitterend, Jammer dat een ongeluk de algemeene vreugde verstoorde; door het gedrang viel een man in het kanaal en — verdronk."

„Vleijer, vleijer!" viel de koning hem in op rede.

OPIUM.

Onze tijd kenmerkt zich door twee volksondeugden, verontrustend door hare onteugelbare uitbreiding, vreeselijk door hare uitwerkselen.

Wij bedoelen het gebruik van *Alcohol* en *Opium*.

Er is naauwelijks eene waarheid, die meer aanspraak kan maken op meer algemeene erkenning, geen onderwijs, dat aan staatslieden en menschenvrienden meer kommernis baart, geene ondeugd, welke de openbare verontwaardiging meer opwekt, geen hartstogt, welke zijn dienaar meer verdierlijkt, geen kanker, die meer invreet in het welzijn van den staat, geen bedrijf, dat zoo algemeen door allen wordt veroordeeld, als het gebruik van *opium* en *alcohol*.

Er is reeds veel geschreven en nog meer gezegd over het gebruik der beide wijd verspreide volksvergiften; het eenige nieuws dat men er welligt nog van zou kunnen zeggen of schrijven, zou eene *verdediging* wezen; want *verdedigd* is het nog nimmer. — En echter is er geene ondeugd, die meer tot walgings toe bedreven wordt, en ter bestrijding waarvan tot heden minder is *gedaan* geworden.

Wij bepalen ons ditmaal bij de bespreking van het opiumgebruik in Indië.

Reeds voor een tiental jaren schreef Dr. J. Selleger, een man, die als stads-geneesheer te dezer plaatse gedurende dertig jaren ruimschoots in de gelegenheid geweest is, getuige te zijn der jammertooneelen van drank-gebruik en opium-zonde: „Ik aarzel niet hier neêr te schrijven, dat ruim de helft der sterfte in de ziekenhuizen en gevangenissen op Java direct op rekening van de *opium* moet gebragt worden, en ik overdrijf niet, als ik ook de helft der hier bedreven misdrijven aan de *opium* toeschrijf".

Sedert deze ernstige en bedroevende uitspraak eener dertig jarige ervaring, is de pachtschat van vijf millioen tot elf millioen geklommen.

Menig hard oordeel is sedert over Nederland uitgesproken. Telken jare, wanneer de pachtschat werd verhoogd, werd door elk, die het met Nederland en Indië welmeent, gevraagd: „Is deze inkomst bestaanbaar met de vaderlijke zorg, die Nederland, als meester van Indië, aan zijne verwonnen kinder-volken schuldig is, en plegtig heeft toegezegd? Is zij bestaanbaar met de zedelijkheid? Wordt zij niet veroordeeld door het Christendom? En wat welligt *minder zegt*, maar *zwaarder weegt*: is dat de weg ter bestendiging van het welzijn der Indische bevolking, ter ontwikkeling van Indië en Nederland?" Het antwoord op die vraag wordt telken maal gegeven door de *verhooging* van de pacht.

Lang kan men nog op dien weg voortwandelen, tot dat alle rangen en standen der maatschappij zullen zijn aangestoken, en Indie een *Amfioenkit* wezen zal, gelijk Nederland een *Jeneverkroeg* is.

Wij vertrouwen echter dat onder de rij der staatslieden, aan wier zorg Indie zal worden toevertrouwd, er gevonden mogen worden, die dit uiterste niet zullen afwachten, en eerlang zullen gehoor geven aan de eischen der zedelijkheid, of ware het slechts aan de lokstem van het stoffelijke belang van Nederland en Kolonie, en hun talent zullen wijden aan de poging der bemeestering van het kwaad.

Wij gelooven niet, dat het mogelijk wezen zal het amfioen gebruik uit Nederlandsch-Indie geheel te weren, en wij voor ons wenschen alzoo slechts *beperking*: omdat *absoluut prohibitieve* bepalingen, gelijk de Maine-wetten in Noord-Amerika dit leeren, eenen clandestien gebruik doen geboren worden, waarvan de bestendiging en uitroeijing, in Nederlandsch-Indie vooral, door gebrek aan voldoende tolliniën, doodeenvoudig *onmogelijk is*.

Het middel, dat wij meenen te mogen aanprijzen, is het volgende:

De Regering bestendige de verpachting der *amfioen*, opdat zij daardoor meester blijve van den verkoop van dat sap, gelijk het te wenschen ware, dat zij dit evenzeer in Nederland mogt zijn, ten aanzien van den *jenever*; zij verdeele voorts hare *coërcieve* maatregelen over vier tijdperken.

In het eerste tijdperk worde het amfioenverbruik slechts toegestaan *in de kitten*.

In het tweede bepale zich de gelegenheid tot schuiven slechts tot de *hoofdplaatsen* der residentien.

In het derde tot de drie hoofdplaatsen van Java.

In het vierde tijdperk eindelijk krimpe men zoo veel mogelijk het *aantal* kitten in en beperke het gebruik tot de Chinezen.

Slechts tijd en omstandigheden kunnen de afzonderlijke duur dezer tijdperken bepalen, en om te kunnen slagen en smokkelhandel ter dienste van clandestien gebruik zoo veel doenlijk te verminderen, meenen wij: dat de Gouvernementsprijs der amfioen zoo *laag* mogelijk behoort gesteld te worden, en aan de pachters eene *ruime* winst bij het debiet *in de kitten* te worden toegekend, ten einde zich hun belang bij de wering van smokkelhandel te verzekeren.

Wij weten niet of deze beginselen, welke wij onze aanprijzing waardig keuren, inderdaad aanprijzing verdienen. Doch die het beter weet, zegge het. Wat ons betreft, wij verklaren met Montaigne:

„*Je ne sais pas si cet avis est bon; mais c'est le mien*". (Ik weet niet of die raadgeving goed is, maar zij is de mijne).

SCHEEPSBERIGTEN.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Sept. 17	Ned. Ind.	scheen.	Hing Thaij.	Bakar.	Balie.

In lading en ter reede liggende Schepen te Soerabaya.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LASTEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Zr. Ms.	Wachts.	Juno.	.....	Lt/z. Westerouwen v. Meeteren.	...	...
"	Stooms.	Vice Adm. Koopman.	.....	Luit. t/z. 1 kl. Schuurman.	...	...
"	"	Etna.	.....	L. t/z 1 kl. B. D. van Troijen.	...	...
"	"	Celebes.	.....	Luit. t/z.1 kl. Jonkh. D. Bowier.	...	...
"	"	Djambie.	.....	Kapt. Lt. t/z. P. A. van Rees.	...	...
"	"	Amsterdam.	.....	" " Muller.	...	...
Gouvernements	Stoomer	Draak	.....	A. Smit.	...	...
"	"	Kapoeas.	.....	E. J. G. Prive.	...	...
Nederlandsche	Sleper	van Os.	.....	W. Glaser.	...	...
"	Bark	Luconia.	320	J. Admiraal.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
"	Schip	Stad Enschede.	309	S. W. F. Kretschmer.	id.	id.
"	"	Robertus Hendrikus.	397	R. H. Mulder.	id.	id.
Engelsche	Bark	Wave.	215	H. Henderson.	...	id.
Bremer	"	Etha.	262½	C. H. Buschman.	...	id.
Nederlandsche	Schoen.	Tollens.	376	Vertragen.	In Reparatie.	id.
"	Bark	Twee Cornelissen.	392	J. C. Krije.	...	id.
"	"	Johanna Christina.	375	S. G. Clercq.	...	id.
"	"	County of Lawark.	148½	J. H. Jenkins.	...	id.
Engelsche	Schip	Alma.	277½	W. Conn.	...	id.
Ned. Ind.	Stooms.	Palembang.	58	M. H. Munnick.	...	W. Cores de Vries.
"	"	Amboon.	183	P. C. Schol.	...	id.
"	"	Prins van Oranje.	120	J. van Zanwijk.	...	id.
"	"	Kraton.	28	J. Martens.	...	id.
Nederlandsche	Schoen.	Alexander.	228	A. Dekkers.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
"	Bark	A. R. Falck.	339	D. V. Duijvenbooden.	Nederland.	id.
"	"	Vrede.	399	D. van der Plas.	...	id.
"	Brik	Zwaluw.	186	J. J. Reeders.	In Reparatie.	id.
"	Bark	Kijkduin.	191	K. C. Dekker.	...	id.
"	Bark	Nederl. & Oranje.	399	J. Bouwmeester.	...	E. Ten Brinck & Co.
"	Schoen.	Isaac Charles.	68¾	W. K. E. A. Pare.	...	B. van Leeuwen & Co.
"	Schip	Maria.	41	J. Scharff.	...	id.
"	"	Vier Gebroeders.	334	C. J. Bunk.	...	J. F. van Leeuwen & Co.
"	Bark	Alblasserwaard.	390	E. van Linderen.	...	id.
"	"	Hendrika.	397	A. J. Bus.	...	id.
"	"	Boni.	303	J. W. Moller.	Nederland.	Mc Lennan & Co.
"	Brik	Antoinetta.	69	W. H. Voll.	...	Arnold & Zonen.
"	Bark	A. L. Bang.	463	C. Fallemas.	...	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Nederlandsche	"	Johanna Maria.	351	L. J. Wilhelmie.	...	...
Engs.	"	Post Bay.	47	J. Gascaigne.	Australie.	P. Kervel. & Co.
Nederlandsche	"	Tasmania.	211	B. J. Jonker.	...	id.
"	"	Postiljon.	193	W. van Somere Greven.	Onbepaald.	id.
Mecklenb.	"	Bintang Timoor Ingkiet.	84	J. W. Bitterberg.	...	Anemaet & Co.
Zweed.	"	Johanna.	285	F. J. J. Ingerman.	...	...
Nederlandsche	Schoen.	Clipper.	95	L. Eschauzier.	...	...
Ned. Ind.	Schip	Ydroessie.	149	G. van der Meer.	...	W. Cores de Vries.
Pruiss.	"	Der Nord.	336	E. Lange.	...	Arnold & Zonen.
Neder.	"	Will. Kroonp. d. Ned.	399	W. J. Bourghelles Zett.	...	E. Ten Brinck & Co.

In- en Uitvoer te Soerabaya van den 15den September 1863.

UITVOER.

Naar Nederland per het Nederl. schip *Stad Enschede*, gezagv. KRETCHMER.

2 vt. gez. spek, FRASER EATON & Co.
7002,53 pic. suiker, 2599 pic. koffij, 350 schuitjes tin, 100 pic. rotting, N. H. M.

Naar Australie per het Eng. schip *Postbay*, gezagv. J. GASCAIGNE.

1319,55 pic. rijst, 165,47 pic. koffij, 641,16 pic. suiker, 11,22 pic. rotting, 121,16 pic. peper, 4 kn. foelie, P. KERVEL & Co.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 ℘ pic. ƒ 14¼ @ 14½.—
KOFFIJ West-Ind. bereid. ℘ pic. ƒ 43.—geh.
RIJST (carga) ℘ koijang ƒ 120 @ ƒ 135.—
Id. (witte) " " " 160 " " 180.—
KOEHUIDEN ℘ pic. ƒ 54 @ 45.—
id. BUFFEL ℘ pic. ƒ 15 @ 18.—
ARAK ℘ legger ƒ 75.— gehouden.
ROTTING per pic. ƒ 8 @ ƒ 9.—
VRACHTEN ƒ 90.— zwaar goed nominaal.

Protestantsche Eeredienst.

ZONDAG 20 SEPTEMBER 1863.
s morgens te half negen ure.
IN DE STAD.
Ds. KAM.

Op het Maritiem Etablissement.
Ds. MOUNIER.

Roomsch-Katholicke Eeredienst.

ZONDAG 20 SEPTEMBER 1863.
De Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel hetwelk van geene onderteekening is voorzien stelt de *Redactie* zich verantwoordelijk, zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO., TE SOERABAYA.